

Qhichwata yachaqarikunapaq



RURI

Tapunarikuspa kutichinachik _____ 3
s, t, w, y sanampakunawan
llamk'asqanchikta yuyarinachik _____ 7
Qhuyanchu akatanqamanta _____ 8

IMATATAQ KUNAN YACHAQAKUSUNCHIK?

Kunan kutiqa “Kayqa” simita “-chu”
k'askaqtawan tapuypi apaykachayta
yachaqarisunchik.

WiñayPacha

Bolivia Suyu Yachay Kamachina Wasip sapa iskay
qanchischaw qhichwa simi yachachiynin.

Yachay Kamachina.
Ñawra Kkawsaypura Rimaykuna Kamachina T'aqa.
Av. Arce N° 2147
Karu rima: 2442144 – 2442074
e-mail: winaypacha@minedu.gob.bo

Yachay Kamachiq:	Roberto Aguilar Gómez
UPIIP Umalliq:	Walter Gutiérrez Mena
Purichiqkuna:	Aurora Quinteros Samuel Yanaje Yarvi
Qillqaq:	Juan Revollo Valencia
Yanapakuq:	Jessica Lastra Vargas
Phutukuna:	Juan Revollo Valencia (2010 2011)
P'anqap uyan:	Juan Revollo Valencia (2011)
Siqichaq:	ORURO Artes Gráficas s.r.l.
Ñit'iq:	

La Paz - Bolivia 2012

“Kayqa sarachu?” tapuytaqa sara
kasqanta chayri mana kasqantapis
kutichiypi kananta munaspa
tapukun. “Kayqa” simiwantaq
qayllapi ima kaptin apaykachakun.
Kutichiypitaq, sara kaptinqa “ari,
chayqa sara” ñispa, mana sara
kaptintaq “mana chayqa sarachu”
ñispa kutichikun. Jina kaptinqa, -chu
k'askaqqa tapuypi chantapis mana
simiwan kutichiypipis rillantaq.

AJAYSITU

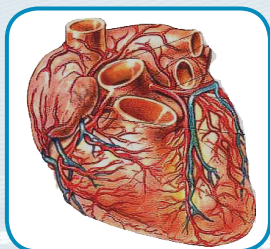
María Iporre

Ch'iñi Mayu llaqtaymanta
kunan chayarqamuchkani,
munasqitay aysarisqa,
charankituy juqharisqa.

Q'illu t'ika, sunch'u t'ika
k'achitata t'ikarichkan,
tukuy munaq p'itichkanku,
mutkhiriytawan wikch'uchkanku.

Tapunarikuspa kutichinachik

1 Phutukunata qhawarispasapa jukpa sutinta ñawirinachik.



Kayqa sunquchu?
Ari, sunqu.



Kayqa saphichu?
Ari, saphi.



Kayqa siwichu?
Ari, siwi.



Kayqa sarachu?
Ari, sara.

2 Tapuykunaman kutichinachik.

Kayqa sarachu?
_____, sara.



Kayqa saphichu?
_____, saphi.



Kayqa sunquchu?
Ari, sunqu.



Kayqa siwichu?
Ari, siwi.



3 Phutukunata qhawarispasapa kutichiykunata junt'achinachik.



Kayqa makichu?

-----,

Kayqa sarachu?

-----,



4 Phutukunata qhawarispá ñawirinachik.



Tama



Tiyana



Tunas



Tantakuy

5 Phutukunata qhawarispá kutichiykunata junt'achinachik.

Kayqa tarwichu?
Mana tarwichu,
kayqa tiyana.



Kayqa tiyanachu?
Mana tiyanachu,
kayqa tunas.



Kayqa tarwichu?
Mana tarwichu,
kayqa tama.



Kayqa sarachu?
Mana sarachu,
kayqa tantakuy.



6 Phutukunata qhawarispá ari, mana ñispa junt'achinachik.



Kayqa tunaschu?

-----tunas.

Kayqa tunaschu?

_____tunaschu,

kayqa _____.



7

Phutukunap sutinta ñawirinachik.



Wasi



Arwija



Jawas



Wanki

8

Ari, mana ñispa tapusqanchikman junt'achinachik.

Kayqa wasichu?
Mana _____,
kayqa _____.



Kayqa sarachu?

_____.



Kayqa wankichu?

_____.



Kayqa arwirjachu?

_____.



9

Phutukunata qhawaripa sutinta qillqanachik.



_____, _____



_____, _____



_____, _____

10 “Y” sanampawan sutiyaq phutukunata riqsinachik.



Yupana



Yura

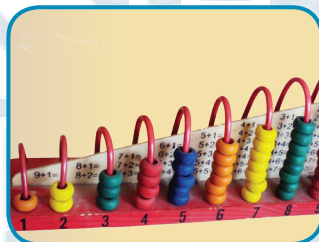


Yawar



Yaku

11 Kay phutukunap sutinta qillqanachik.



12 Kutichiykunata junt'achisun.



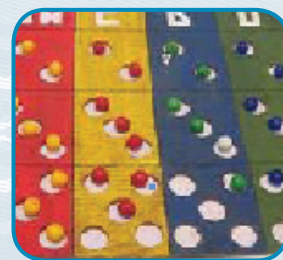
Kayqa yurachu?

Mana _____.

Kayqa _____

Kayqa yupanachu?

Ari, _____



s, t, w, y sanampakunawan llamk'asqanchikta yuyarinachik

1 Kay simikunata allinninmanta qillqarinachik.

n u s q u

sunqu

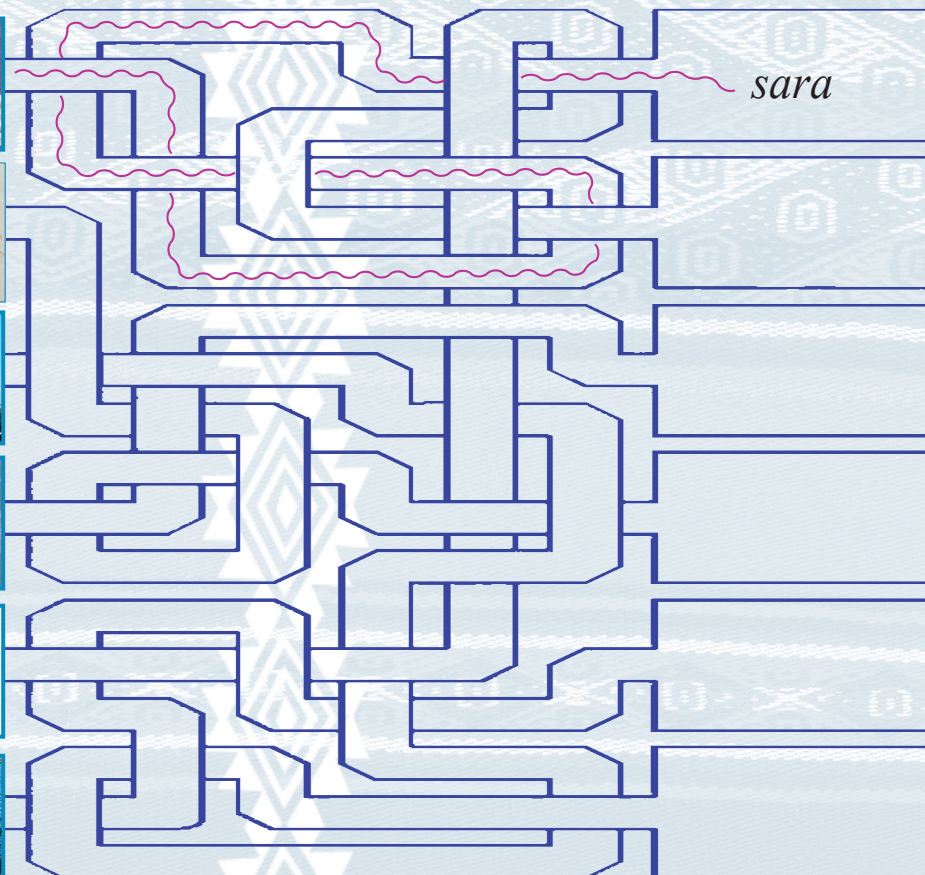
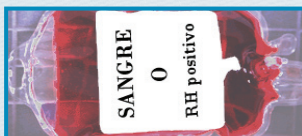
s a w i

u t a t y k a n

a r a w y

a k u y

2 Kay chinkanamanta llusiytawan sapa phutup sutinta qillqarinachik.



Qhuyanchu akatanqamanta



Unay pacha, juk llaqtapi sumaq raymipi runa kusirikuchkasqanku, ñin.

Chayllapi yanamanta allin p'achallisqa wayna juk k'acha sipasawan riqsinakusqa. Chay kutimantapachataq sipasaq wasimanqa sapa tuta puñuq riq, ñin. Sapa paqarintaq tutallamanta utqhayta jatariytawan chinkariq, ñin.

Juk paqarin wayna ripusqanmanta sipasaqa ajinata tapurisqa. Waynataq, -llamk'aq chayanaraykuripurqani, ñisqa. Sipastaq-maypitaq llamk'ankiri?, ñispa tapusqa. Waynataq -ñuqaqa jaqay wasa wayq'u qhuyapi llamk'ani, ñispa kutichisqa.

Juk p'unchaw sipasaqa mikhunata wayk'uspa waynapaq llamk'ananman apasqa. Manataq ima qhuyatapis tarisqachu. Chay chaypiqa juk akatanqallata juk jutk'umanta llusqsimuchkaqta rikusqa.

Ch'isinpitaq waynaqa yanamanta p'achallisqa sipasap wasinmanqa jamullasqataq. Imillataq, mikhunata apasqanta willasqa, manataq ima qhuyapis chay chaypi kasqanta, astawanpis juk akatanqallata rikusqanta ñisqa Waynataq, pay chay akatanqa kasqanta, ñispa willakusqa.

Chayta uyarispataq sipasaqa k'aspiwan waqtaspa jawaman qharqusqa. Jawapi rumiman jayt'akusataq waynaqa akatanqaman kutirpasqa, chaypitaq qhuyanchu akatanqaqa p'allchichikusqa.

Imaynataq kay yachaykuna rikch'arisunki?
Kay winaypacha@minedu.gob.bo,
aquinteros@minedu.gob.bo
kaqkunaman qillqarimuy.